

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Kiadás helye és kiadóhivatal:

CLUJ
Str. A. Muresan 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:

TÖRÖK BÁLINT
az EME főtitkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

A mézeltetés módjai.

A méhészkedésnek vége célja a sok méz; ezért kell a méhészkedésnek a méhek életét ösmerni, hogy jól tudjon a méhekkel elbánni; ezért akarja a legjobb méhlegelőt előállítani; ezért akar a legjobb kaptárakkal, a legjobb rendszer szerint dolgozni; ezért akarja a legjobb anyákat és a legjobb egyéni sajátságokkal rendelkező törzseket kitenyészteni és mindezeket a legkevesebb hismeréssel a legkevesebb munkával és a legrövidebb idő alatt nevelni; — ilyen sok követelménye lévén a sok méznyerésnek, nem is lehet megütközni azon, hogy úgy a régi, mint az újabb mesterek már oly sokféle módon próbáltak a sok mézhez jutni. Ám nem fognak a méhészek megütközni azon, hogy a mézeltetési módokról — ezen tudtommal senki által nem tárgyalt mézeltetési tételről — éppen nekem jutott eszembe a méhészetet egy, két, három és négy méznyeréssel nem is kielégítő rendszerrel tájékoztatni.

Ha a régi és újabb mesterméhészet mézeltetési módjait megvizsgáljuk, eljárásukat három csoportba lehet osztani, mert mindegyik a tömegesebb mézelés céljából

a) a köpü ürtartalmát a szükséghez képest állandóan növelik;

b) mézelő mesterséges rajokat csináltak;

c) nagy kaptárakat használtak.

a) A méhészek állandó kísérletezéseikkel már régen rájöttek arra, hogy a több mézhez a kas térfogatának nevelésével jutnak, ebből a célból kapták fel a köpüknek alsó és felső tóldákkal való megnagyobbítását, sőt amint már *Handerla György* (1775.) látjuk, a kast a kas alá ázott „bár térdig érő gödör” megnagyobbították még. *Kontor János* pedig a kasokat (1806.) a zsúfoltság esetében a szükséghez képest tóldásokkal rendszeresen nagyobbította, amivel a kasokat „meddősítette”, azaz az anyák a rajzástól visszatartotta; eljárásával sok mézet gyűjtött.

A kaptár ürtartalmának az előnyös mézeltetés céljából való állandó nevelésének célszerűségéről a külföldi méhészek is meggyőződtek, mert *Gedde I.* angol méhész 1721-ben már használta a fiókos (rakodó) kaptárakat; ugyanilyen kaptárakat használta *Gellien* svájci francia méhész 1730. táján, *Thorley* angol mé-

hész 1744. táján, *Ráanmur Paltean* 1756. táján, *Christ* por-
méhész 1800. táján, *dr. Kaló Péter* 1816, *Marton Gábor* 1818
ban. Míg *Langstroth Lőrinc* amerikai méhész 1852-ben újra
találta a fiókokból álló amerikai köpüt és egyúttal keretes
is ellátta. Ugyanezen rendszer változatának lehet tekinteni
egyek lépeket magába foglaló rá mákból összerakott *Huber*
Kövesdi Szarka Sándor által használt kaptárakat is.

A köpü ürtartalmának célszerű nagyobbítása indította 1852-
táján *Nutt Tamás* angol méhészt kaptárjának megalkotásá-
Schithuszky József vereckei jóharmincad tisztet kettős köp-
nek megszerkesztésére, *Keresztyén Jánost* az átjárós fenékd-
kával ellátott kasokban való méhészkedésre. Az utóbbiból fejl-
tették ki *Neiszer, Joó István, Erdős Lajos* a kettős átjárós k-
tárakkal üzőtt magyar méhészkedési és mézeltetési rendszert.

Ugyancsak ide lehet még sorolni *Petrich Ferenc* eljárását,
aki megrajoztatta ugyan a kast, be is fogta külön kasba a m-
de a rajt az anyakas helyére tette, a megrajzot anyakast pe-
a tetejére, amiket az anya elpárázás után, vagyis 5—6 nap mu-
a mézelésre elősegített; amikor is az öreg lépes anyakas m-
kamrává vált, amit az egyesített népes törzs be is mézelt. A
mézeltést célozza legujabban *Bede Lajos* azzal az eljárással, h-
átjárós kettős kaptárban úgy mézeltet, hogy a mézelés dan-
jának az elején az egyik kaptárt meganyáttlanítja, de azután
átjáróval a két törzset egyesíti, amikor is az egyik kaptár m-
kamrává válik, a megerősített erős törzs be is mézeli az így m-
kamrává vált kaptárt.

b) *Báró Ehrenfels* osztrák méhész a méhészet kasos l-
szakában, amikor még legalább 6 heti mézeltési időre szár-
hatott, a mézes népes kast kidobolta, a népétől megfosztott k-
a lépes, fias és mézes lépeivel együtt a régi helyére állította
a kidobolt rajt az anyával együtt új helyre állította, ami-
a kijáró méhek mind a régi helyére állított eredeti kasu-
repültek, anyát neveltek, de mivel az új anya elpárázásáig új
fiasítást nem kellett ápolni, a 21—23 nap alatt a kast beméze-
A kast újból kidobolja, a mézet elveszi. A fiatal, dajkaméh-
kel ellátott raj pedig az anyával hozzáfog az építkezéshez
a mézeléshez.

Báró Berlepsch német méhész abból az elvből kiindul,
hogy a méh legelő fogytán a felesleges fiasítás amézet ne-
gyassza, július elejétől aug. közepéig való időben keretes k-
tárjából az anyával és fiatal méhekkal borított 5—6 keret mé-
fiasléppel kis mesterséges rajt csinál, vagyis az anyakaptár
fiasítás korlátozása végett meganyáttlanítja, amikor is ezek
anyát nevelnek, de az új anya elpárázásáig új fiasítást nem á-
nak, így a méz felszaporodik és elszedhető. *Báró Berlepsch*
járása a báró Ehrenfels eljárásától lényegileg csak abban
lönbözik, hogy Ehrenfels kasokban, Berlepsch pedig kere-
kaptárakban méhészkedett.

Nagyon hasonló ezekhez a *Sóter* eljárása, aki a rajoz-
tandó keretes kaptárjából a nagy mézeltetés kezdetén kiv-

gyenge fiaslépet, ezt a kaptárt a méhes távolabbi részébe zi, helyére üres kaptárt tesz, amit üres kiépített lépekkel y rak teli, hogy a méhekkal borított bepetézett lép a fészek epére jusson. A kijáró méh mind az eredeti helyére tér haza, zabölcsőket építenek; míg az anya elpárzik, az üres lépeket nézelik. Sőtér ezekből a kaptárakból nyerte a legtöbb mézet.

Mind a három mester a kijáró méhekkal mézelő mestersé- rajokat csinált; ebben hasonlítanak egymáshoz, továbbá a nem építkeznek, sem fiasítást nem ápolnak a méhek, ha- n csak mézelnek.

c) Nutt Tamás angol méhész, Kövesdi Szarka Sándor általa keretekkel ellátott Nutt-féle köpüben, Bennó Huber jor, Hannemann amerikai, P. J. Prokopovits orosz hész nagy, sőt óriási (a Prokopovits köpüje 280 literes volt) püjeikben még a méhészet kásos korszakában temérdek mé- gyűjtettek; de eljárásaikról sőt róluk magukról is jófor- n csak annyit tudunk, hogy voltak, nevüknek csak a híre, tt Tamás és P. I. Prokopovits kaptárjának csak a rajza ma- lt. A mestereken kívül másnak a nagy kaptárakban a mé- szkedés nem sikerült, tanítványokat, követőket maguk közül újteni nem tudtak, kaptárjaikat, nevüket is elfelejtették; a gy kaptárak abban az időben divatba nem jöhettek. Azon- n a leányzó nem halt meg, csak elaludt.

Tudjuk, hogy a méhek a nyári időben a hordás idején leg- jebb 10 hétig élnek; mondjuk, hogy egy kis kaptárban 30.000 h van, ugyanannyira véve fel a különböző fejlődési fokon ó fiasítást is, a kasban levő 60.000 méhből naponként elpusz- l 900, hogy a kaptár el ne néptelenedhessen, az anyának na- nként 900 petét kell lerakni. Ha pedig a nagy kaptárbeli gy család népségét 120.000 méhre vesszük fel, amiben a sítás hasonlókép 120.000-et tesz ki, ebből már naponként 3000 h pusztul el a 70 napi életidejük alatt; tehát itten már az yának 3000 petét kell lerakni naponként, hogy a kaptár el néptelenedjen, nyilvánvaló tehát, ha a rajzásra nem számí- nk is a két kaptárban az anyák petéző képessége nem egy- rma, mert a nagy kaptárban az elnéptelenedés megakadályo- sára tetemesen nagyobb tojóképeségű anya szükséges, ide ár szaporán petéző anya kell. Hogy pedig az anyák petéző- pessége fokozható, sőt a viszonyokhoz képest fokozódik is, ra nézve elegendőnek tartom annak a felemlítését, hogy a éhek a Boconádi kaptárból is megrajozhatnak, amit magam , mások is igazolnak.

A méhészet kásos korszakában nagy kaptárakban méhészd- dő méhészek, sőt maga Boconádi is ösztönszerűleg tenyész- tték és válogatták ki a nagy kaptárjaikhoz szükséges szapo- n petéző anyákat, de nem vették figyelembe, hogy az ered- ény a szaporán petéző anyákon fordul meg, mert hiszen azt aguk sem tudták; a csekélyebb méhészeti jártassággal bíró ortársaiknak pedig erről még kevésbé lehetett tudomásuk.

azért maradt abba az ő idejünkben a nagykaptárak térfoglalása. Maga Boczonádi is kaptárjának nagyságát 8 évi kísérleti idő alatt állapította meg, de ezen kísérleti idő alatt ösztönösen válogatta és terjesztette ki a kaptárjához szükséges szaporán petéző anyát, amikor pedig már sikerült kaptárjával eredményeket elérni, csak akkor állott elő nagykaptárjaival régi mesterek nagykaptárjaival próbálkozó méhészek eredménytelenségének okát Boczonádi a Benno Huber, Hannema Prokopovits stb. kaptárjaik hibájául rója fel, az általa elért eredményt pedig kizárólag az ő nagykaptárjai alkalmatlanságából és hibátlanságából eredőnek vitatja; míg Ambrózy bírta a Boczonádi kaptárral folytatott eredménytelen próbálkozások okául a Boczonádi köpü nagyságát és hibáját véli okozni, azonban hogy a nagyköpükhöz szaporán petéző anyák volna szükségesek sem Boczonádi sem Ambrózy írásaikban, senki közöttük keletkezett elkeseredett vitázásban seholsem említik, ha tudták volna, döntőérv gyanánt bizonyosan fel is hozták volna.

Ha a már letűnt méhészeti nagy vitákat megvizsgáljuk, találjuk, hogy: amikor Dzierzon a méhészet kasszák korszakában a kasszánál kétszeresre nagyobb keretes kaptárjával fellépett, az új vitázás indította meg a neolog Dzierzon és a konzervatív B. Lepesch és követői között, mert a konzervatívoknak nem sikerült a régi kisebb kasszákhoz alkalmazkodni a méheikkel átmenet nélkül a nagyobb kaptárakban való méhészkedés, míg a neolog Dzierzon hosszabb kísérletezési ideje alatt a méheinek alkalmazkodott az új viszonyokhoz való alkalmazkodásra.

Magyarországon a múlt század 70-es éveiben rendkívül heves vita támadt Neiszer felléptével, aki a kereteket megnagyobbította. A vitában a méhészek között valószínűleg pártoskodás ült ki, ami a méhésztársadalmat az összetartás helyett pártokra szaggatta.

Boczonádi felléptével újra kitört a méhészek között a vita, ami báró Ambrózy letörésével fejeződött be. Mind a három méhészvitanál az újabb, megnövelt kaptár nagyobb eredményeihez nem alkalmazkodott az anyák, mert a neolog Dzierzon, Neiszer, Boczonádi mindegyik huzamosabb ideig kísérletezett, míg eszméjével a közönség elé lépés az általa kellőképpen előkészített tárggyal; ami a méheknél elő nem készült konzervatívoknak nem is sikerülhetett; mindegyik esetben egy-egy újabb méhészeti tétel (keretes nagy kaptár, nagyobb keret, nagykeretes nagykaptár) domborodott ki és érvényesült.

Ezek után már csak az következik, hogy a három méhésztelési mód közül a legjobbat kiválasszuk. Melyik hát a legjobb?

Mintthogy tudjuk, hogy a legtöbb méz nyerésére a méhes-

nak a legtöbb kijáró méhre van szüksége és a legtöbb méz egy-kettőre való behordásához a munkaközben elhulló fűjtő, kijáró méh pótlására a legtöbb fiatal dajkaméh szükséges, továbbá pedig mivel a rajzással a család munkareje nemcsak szétforgácsolódik, hanem különösen a mézeltető mészéges rajoknál nem a természetes kiváncsolomnak megfelelően működik meg a munkaerő, amennyiben az egyik családnál csak a kijáró méhek vannak, a másiknál pedig csak dajkaméhek maradnak, aminek következtében egyik családnál a fiasítás, a másikatnál a mézeltetés akad fenn: ezek alapján a legnagyobb eredmény tekintetéből a mézeltető mesterséges rajokat indokolt bevezetni.

A mézeltetési módok közül a köpü nagyságának állandó növelése a legrégebbi eredetű, míg a nagykaptárak használata csak későbbi eredetű, azonban a legjobb mézeltetési módszernek tartom, hogy a köpü megnagyobbítását a nagy kaptárak használatával úgy kell összekapcsolni, hogy a szaporán petéző anyák előállítására a kaptárakat állandóan nagyobbitjuk, hogy a szaporák a Darwin-Lamarck-Haeckel fejlődési törvény alapján megszerzhessék az általunk kívánt szaporán petező tulajdonságukat, amelyeket a Mendel öröklési törvénye alapján állományosíthatunk is és akár a Prokopovits 280 literes kaptárjához hasonlíthatunk is, ha a 200 évnél régebben használatos fiókos kaptárunkban; mert ezekben Kontor János módja szerint egyfelől megnagyobbíthatjuk a törzseket a nagyobb mézeltetésre, másfelől pedig az anyák szaporán petézési képességét ki lehet fejleszteni. Ezen véleményemet igazolni is látszik a mézeltetési módok történeti fejlődése.

A kaptár igaz ugyan, hogy sem a méhet, sem a mézet nem gyűjti, hanem csak a családot felnevelésére és a nagy törzset tartására szolgál, mint a legtöbb méz begyűjtésének nélkülözhetetlen eszköze. Ámbar tudjuk, hogy a Prokopovits kaptárja 280 literes volt, de a kaptárak nagyságának határa ezidő szerint a méhészet még függőben levő kérdése a család népességének határával és felnevelési módjával együtt. A mézeltetés történetjének fejlődése és fentebbi tárgyalása alapján azonban látszik, hogy ezen függőben levő méhészeti kérdések a nagykeretes fiókos kaptárakban a szaporán petező anyákkal megoldhatók.

A nagy törzs, gondosan kiválogatott és pároztatott szaporán petező anyával, a nagykeretes nagy, de a szükséghez képest még mindig nagyobbitható köpükben mutatkozik haszonhajtóként.

A méhek természetével és házimódjával egybevágó méhészet a legkényelmesebb és a legeredményesebb.

Horbai Balla István.

„Harglta“ elnevezésű 4 kaptár rendszert magába foglaló új rendszerű méhlikásom rövid ismertetése

Hosszas méhészkedésem alatt a gyakorlat folytán arra meggyőződésre jutottam, hogy egyes kaptárrendszerek, valamint a különféle méretű keretek, amelyek hosszukás, illetve téglány alakúak a méhek teelése, az anya fiasítása, a ráépítése és a mézelés szempontjából nem felelnek meg a célul kívánt úgyszintén nem felelnek meg a méhek életének, munkásságának, valamint mézelés szempontjából sem elégítik ki a méhigényeit.

Kaptárrendszerem Boczonádi és Sötér nagyméhészek elvételére és gyakorlatára alapítottam. Ugyanis Boczonádi azt állítja, „hogy a kaptárnak négyzet alapon állónak kell lenni, azaz a négyszögű alakot kell választani, melyben a henger mély a négy oldalt egyenlően érinti.“ Kétségtelenül elhibázottnak mondható tehát az a kaptár, ha az alapja nem négyzet, hanem téglány, mert így a kaptárnak megnyult — a fészektől távolabb eső — részében erősebb lesz a lehülés, tetemesebb lesz a lecsúszás télen, s azért a méhek nagyon sokat szenvednek, több mézet fogyasztanak.

Ez az elmélet pedig szent igazságot foglal magában, megdönthetetlen!

Fenti elmélet szemelőtt tartásával 1918. év november hónapban a forradalom idején készítettem állókaptárom, melynek csak 2 keretsora van. Egy keretsor a költőtér, s egy keretsor a méhészter. Keretem fenti elmélet alapján teljesen kocka és a keret belvilága mindenfelé 30.5 cm. Ugy a költőtérbe, mint a méhészterbe 10—10 keret fér be. Kaptárom költőtere a keret méret alapján mindenfelé egyforma, vagyis teljesen kocka, mely körülmény a méhek teelése szempontjából fenti elmélet szerelmére nagy fontossággal bír, s nagy kihatással van a méhek belvételére nézve, valamint a mézfogyasztásra nézve is.

E rendszer alapján az 1920. évben e kaptárt fekvő alakban is elkészítettem ugyanazon keretmérettel.

Minthogy Sötér világhírű nagy méhész hosszúságú gyakorlat után megállapította, hogy: „az állókaptárak jobban megfelelnek a méhek igényeinek, de megelégszenek a fekvőkkel is, mert nem azért úgy reájuk nézve, valamint a hasznuk vétele szempontjából is lényeges különbséget okoz a kaptárak helyzete, mennyiben az állókban jobban teelnek és szaporodnak, de kevesebb mézet adnak; a fekvőben pedig a méhek teelése bizonytalan és korlátoltan is szaporodnak, míg ellenben jobban fizetnek a méhek.“ Ezért tehát azt mondja Sötér, hogy: „legjobb volna az oly kaptár amelyet télen állva, s nyáron pedig fekvő lehet használni“.

Sötér ez utóbbi elmélet szemelőtt tartva, hosszas kísérlet n sikerült 1926-ik évben álló és fekvő kaptáromból egy oly kaptárt alkotni, melyet télen állva s nyáron fekvé lehet használni. Tehát mindkét célnak jól megfelel s fennti elméletét magába foglalja.

Azonban ez uton sem álltam meg. Tovább gondolkoztam s érteleztem, hogy kaptárrendszerem még tökéletesebb legyen, na már ugyanazon kaptárom 4-féle kaptár-rendszert foglal magába. Lehet álló alakban használni télen, s nyáron külön zácsatolandó méztérrel, ugyanazon keretmérettel lehet használni, amidőn Majer rendszerű. A méhészt mézélés idején így is használhatja.

Azonban ugyanazon kaptárt a mézélés idején lefektetem s akkor fekvőkaptár lesz. Hogy a mézélést jól kihasználhassam fekvőkaptárra — az álló kaptárnál méztérképpen használt helyért — lefektetem s akkor a kaptár amerikai rakodó-rendszert kaptár lesz, mely kaptár a világon legjobban el van terjedve, s mindjobban tért hódít.

Kaptárom nem kell dicsérnem, mert önönmagát dicséri akkor, midőn a világon használt s legjobban bevált 4-féle kaptár-rendszert foglalja magába. Hargita nevű kaptáramba két méhcsalád helyezhető el.

Keretem mérete, s alakja olyan, hogy az a méhek rendszerének életének mindenekben jól megfelel. Állókaptáramban a méhek nagysága folytán a méhek nagyon jól telelnek. Egy család sem pusztul el. Egy keretem 2 és fél kiló mézet foglal magába, mely mennyiség a szorosán vett téli telelésre elégséges. Méhcsaládnak nem kell egyik keretről a másra költözni, s nem huzódnia, amely ok miatt más kis kaptárrendszerénél a több méhcsalád elpusztul.

Kaptáram habár 4-féle rendszert foglal is magába nagyon egyszerűen és gyorsan kezelhető. A 4-féle rendszer nem teszi komplikálttá, illetve nehézkesé a kezelést. Egyik kaptár-rendszert néhány perc alatt átállítható más rendszerre. Kaptáram rendszerének és kezelése a legegyszerűbb, úgy hogy azt a kezdő méhészt is kezelheti.

Ez új rendszerű kaptárammal nem akarok feltűnést kelteni, nem igyekszem a különféle rendszerű kaptárokat benne egybevetni, s a méhek és méhészek szolgálatába állítani, hogy e rendszernek megfeleljek a méhek természetű tulajdonságainak s törvényeinek s a méhészt jövedelmezőségét előmozdítam s a méhészt fejlődését egy porszemnyit előbbre vigyem.

Lakatos Tivadar.

Ingyenes Méhészeti tanfolyam Kolozsváron.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület a szakismeretek terjedése céljából 1934. évi május hó 24-től június hó 2-ig méhésztanfolyamot rendez Clujon az Egyesület házsongárdi méhésztelepén. A tanfolyamon részt vehetnek a méhészet iránt érdeklődő férfiak és nők, fiúk és leányok egyaránt. A tanfolyamnaponta d. u. 4—6-ig tartatnak elméleti és gyakorlati előadások, amelyeknek hallgatásáról az egyesület a résztvevők bizonyítványt ad. A tanfolyam ingyenes, csupán 100 L. beiratkozási díj fizetendő. Jelentkezéseket május hó 16-ig elfogad az Erdélyrészi Méhész Egyesület Titkári Hivatala Cluj, Str. A. Muresan-Attila-u. 10 sz. A tanfolyam csak az esetben fog tartatni, ha legalább 20 hallgató jelentkezik.

Pályázati hirdetés.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület felhívja mindazon Erdélyi magyar ifjakat, akik a méhészetet mint élethivatást tekintik és a szakszerű méhészkedést a gödöllői m. kir. méhésztanfolyamán alaposan megtanulni, elsajátítani óhajtják, adják be pályázati kérésüket 1934. május hó 1-ig az Erdélyi Méhész Egyesület Elnöksége (Cluj, Strada Andrei Muresan 10) címére. A bélyegmentes kéréshez mellékelendő: 1. a 16. életév betöltését igazoló anyakönyvi kivonat vagy keresztlevél. 2. Az elemi népiskola VI., vagy ennél magasabb iskolából bármelyik osztályáról szóló bizonyítvány. 3. Az egészséges testalakról szóló bizonyítvány. 4. Erkölcsei és szegérségi bizonyítvány az illetékes lelkészi hivataltól. (A szegérségi bizonyítványban a szülők vagyoni helyzete részletesen ismerttetendő) 5. Ujraoltási bizonyítvány. 6. Szülői nyilatkozat arról, hogyha a pályázó önhibájából abba hagyná évközben a tanulást, vagy nem fejtene ki kellő szorgalmat, előhaladást és magaviseletet, az E. M. E. által fiára fordított kiadásokat megtéríti az egyesületnek. 7. Kötelezvény, mely szerint a pályázó kötelezi magát, hogy az iskola elvégzése után méhészetileg foglalkozni fog és az E. M. E.-nek legalább 10 év tagja lesz. — A tanítási idő október 1-től kezdődőleg két évet tart. Tantárgyak: elméleti és gyakorlati méhészet, kertmunka, gazdasági fafaragás, kosárfonás, gazdasági asztalosmunkák, konyhai és virágkertészet, gyümölcsfakézelés. A pályázó az utlevélét saját költségén szerzi meg, a vasuti költséget is viselni tartozik. Az évi tandíjról és ellátási költségekről az E. M. E. gondoskodik az egész tanulási idő alatt. A felvett ifjak rendszeres felső és alacsonyabb tantervet tartoznak magukkal vinni, ágyneműt és ágyneműt tartoznak adni.

Cluj 1934, február 24.

Az E. M. E. ELNÖKSÉG

A méz felhasználása.

Besztercei szilva mézecettel.

Szép, nagyszemű, hibátlan érett besztercei szilvát bő vízzel megmosunk. A víztől hagyjuk megszáradni, vagy ruhával átörölgetjük. Késsel hosszában bemezszük és magját óvalan kiszedjük. Egy kg. besztercei szilvához veszünk egy fél kg. jó mézecetet, 40 dkg. világosszínű mézet, 1 dkg. fahajat és 1 dkg. szekfűszeget. Az ecetet fölforraljuk a fűszerekkel együtt, a tüzről levesszük és ha már langyosra hűlt, a szilvára öntjük, le akarjuk és hűvös helyre tesszük. Másnap a levét átöntjük a szilváról és fölforraljuk, ráöntjük a szilvára és elzárjuk. Harmadnap megismételjük ezt az eljárást, negyediken a szilvát együtt felfőzzük a levével, körülbelül 5—7 percig. Igen kitűnő ízű pecsenye mellé.

Zöld paradicsom befőtt.

Erre a célra a legalkalmasabb a hosszukás alakú paradicsom. Ennek fele piros és fele zöld színű legyen. Megmossuk, ha megszárad, megmérjük. Karikára felvágjuk és 12 óráig vízben meszes vízben állni. Másnap aztán jól kimossuk és 8—10 percig mézecetes vízben főzzük. Szitára öntjük, hogy sürogjon és annyi sulyu világos színű mézből, mint amennyi paradicsom volt, könyvemben megemlített készítési mód szerint főzünk. Egy kg. paradicsomhoz vegyünk 2 db. citromot, melyet karikára felvágunk és a mézszirupba teszünk, egy óráig együtt főzzük, kiszedjük és most már a paradicsomot szirupba fél rud vaniliával együtt és addig főzzük, amíg üvegedni kezd. Üvegekbe rakjuk a paradicsomot a citromletekkel együtt vegyesen. A mézszörpöt sűrűre elfőzzük és öntjük. Légmentesen leköjtjük és kigőzöljük.

Első díjjal és két diszoklevéllel kitüntetett könyvemben megemlített az összes gyümölcsök mézszirupba való eltevése gőzzel és gőzölés nélkül is. Ugyiszintén Champagner (pezsgő) készítésén többféle bor, likör, torta, sütemény, csemege bolé, szilva, mézecet, gyógyszer stb. készítési módja, melyet tölteni lehet, nében portómentesen megküldök.

Nagy Miklósné

Rákoscsabaujtelep. (Magyarország)

Április havi teendőnk.

A virágzás előrehaladásával a méhek működése napról napra élénkebb és a családok fejlődése fokozottabb lesz. E hónapban át kell vizsgálni a családokat, főképen az anya, a fiasítás és a mézkészlet szempontjából. A mézkészlet legyen bőséges, a petezésre is legyen hely. Egy-két kiválónak ismert családherék idejében és elegendő mennyiségben való fejlődését is megvizsgáljuk elő olyformán, hogy az utolsó fias lép után (mellé)

egy tisztán heresejtes, nem régi lépet függesztünk; míg a tölcesaládtól a herelépeket, ha vannak, elszedjük. Ha etetni kell azt, fele cukor, fele víz arányában, nagy adagokban. A kaptában való itatás, különösen az esős, hűvös napokon előnyös. méhlikás melegen és tisztán tartandó.

Ha az időjárás kedvező, a hónap közepefelé a méz-, virápor- és vízfogyasztás egyre fokozottabb lesz s a jó családok fejlődése rohamos. Az itatóból állandóan esepegjen a víz.

A gyümölcsfák tömegesebb virágzása kezdetével, megkezdhető a serkentő (speculativ) etetés. Esténként 1—2 deciliter adagokban adandó a családnak, előbb sűrűbb (1:1), majd fokozottan higabb (1:2, 1:3) méz- vagy mézzel kevert cukoroldat. serkentő etetést csak az erős hordás kezdetével hagyjuk abba. Hogy rablást ne okozzunk, a méz elesorgatásától óvakodni kell.

A spekulative etetett méhcsaládnak bőséges mézkészlet az anyának a petezésre elegendő helye legyen, azért, — szükséges — a kaptárt üres lépek beadásával bővítsük.

Ha a gyümölcsvirágzás gazdag s az idő tartósan szép, megszelten építtethetünk is, a mesterséges lépet, (lépközfal mindig közvetlenül a fészek mellé téve; a fészket megszakítani nem szabad.

BCU Cluj / C **EGYLETI ÉLET**

Tájékoztató az esedékes és hátrálékos tagdíjak fizetésére vonatkozólag.

Az E. M. E. igazgató-választmánya elhatározta, hogy tagdíjak pontos fizetését szorgalmazni fogja a Tisztelt Tagtársainknál, hogy az egyesület működését erőteljesebbé tehesse. tagdíjhátrálékok beszedésére ezért az egyesületi jogtanácsos urat kérte fel. Az ügyvédi felszólításra a hátrálékos összegről kb. 35%-a befolyt. Akik az egyesület Elnökségétől haladékosan kérték, azok részére az Elnökség a kívánt halakéket megadta és erről a jogtanácsos urat is értesítette. Miután a nem fizető tagoktól az egyesület kénytelen lesz per útján behajtani a hátrálékos díjakat. Kérjük tisztelt Tagtársainkat, hogy ennek elkerülhetése céljából szíveskedjenek idejében rendezni tartozásait és az újabb ügyvédi felszólítás bevétele nélkül e hó folyamán feltétlenül fizessék be hátrálékos tartozásukat az E. M. E. Tisztelt Kári Hivatalához, vagy kérjenek haladékosan az Elnökségtől, válasz nélkül senki ne hagyja a jogtanácsos úr felszólítását.

Tisztelettel kérjük azon kedves Tagtársainkat, akik az év január hó 1-én esedékessé vált 1934. évi tagdíjaikat még nem fizették be, hogy szíveskedjenek azt beküldeni legkésőbb július hó 1-ig.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1930. évre 100 lei tagdíjat fizetett: Bartha E. Alba-Iulia.

1931. évre 100 lei tagdíjat fizetett: Solti V. Tarlúgeni, Opris S. Rehe, Fischer P. Moftinul-Mare, Kompos J. Izvorul-Crişului, Mann J. Ludus, Zes A. Coldău, Andris M. Almasu, Bors J., br. Kemény J. Brancoveneşti, Kunchs L. Devá (50.—), Tőkés J. Cluj, Szakáll F. Marghita, Schilli I. Săcueni, Lukács K. Sighişoara, Thiry J. Frumoasa, Szabó N.-né Sebiş, Baric B. Imeni.

1932. évre 100 lei tagdíjat fizetett: Marianum Cluj, Verzea I. Valea ngă, Solti V. Tărlungeni, Opris S. Resighea, Nagy M. Radeşti, Kabán J. ifj., Fogarassy K. Aiud (50.—), dr. Fosztó B. Filia, Kassai E. Odorheiu, Zes A. Coldău, Simonffy J. Turda, Alebit L. Filia, br. Kemény J., Bors J. Brancoveneşti, Gebe Fügeni J. Săvădisla, Kunchs L. Deva (50.—), ifj. László Forjani, Muranszky A. Aghires, Pohl B. Cluj, Papp G. Cluj, Szőnyi G. Cetatea de balta, Gáspár J. Covasna, ifj. Andris M. Almas, László Gy. Valea ngă (50.—), Rédl J. Marghita, Schilli I. Săcueni, Thiry J. Frumoasa, Varasi J. Alungeni, Szabó N.-né Sebiş, Kovács A. Suseni, Szász F. Covasna Lázár D. Mărtineni.

1933. évre 100 lei tagdíjat fizetett: Marianum Cluj, Verzea J. Valea ngă, Tóth K. Cluj, Szabó D. Cernatul de sus, Sisák P. Nevrince, Solti V. Tărlungeni, Nagy M. Rădeşti, Lukács O. Sighet, Luther J. Poklişa, Jámbor Salonta, Jurje S. Baia-Mare, Grela A. Săncraiu de mureş, Floriska K. Grela, Fogarassy K. Aiud, Fejér D. Târnăşfalău, dr. Fosztó D. Filia, Friedl Visul de sus, Chifor J. Cluj, Csutak F. Covasna, Goldstein L. Batujta, Nyi J.-né Feliceni, Mózes A. Coldău, Nagy J. Jigodin, Aszalós S. Cristur mureş, Biró P. Salard, Szakál K. Apa, Raszga F. Bocşa-Romana, Schuszter R. Dărmăneşti, Simonffy J. Turda, Albert L. Filia, Baló I. Irina, br. Kemény J., Bors J. Brancoveneşti, Breznoczky J. Abram, Derzsi M. Cristurta M. A. Turda, Katona A. Cehaluş, Kunchs L. Deva (50), Kiss D. Turda, Kuki Z. Bihor, ifj. László J. Forjani, Mátyás Á. Cenas, Ormai J. Dorobanţ, Papp G. Cluj, Szőnyi G. Cetatea de balta, Togyika P. Sebiş, gr. Wass B. Dărmăneşti, dr. Bruckner A. Cluj, Balogh S. Turda, Finta A. Lupeni, Thiry J. Frumoasa, Varasi J. Alungeni, Szabó N.-né Sebiş, Szász F. Covasna, Berde Sft.-Gheorghe, Demeter J. Siclod, dr. Lázár D. Mărtineni, Sallak J. Satu Mare, Torockai Gy. Cluj (60).

1934. évre 100 lei tagdíjat fizetett: Marianum Cluj, Gráf L.-né Cluj, Szabó D. Cernatul de sus, Schickerle E. Crişeni, Sisák P. Nevrince, Lukács O. Sighet, Luther J. Poklişa, Kovács L. Zărneşti, Jámbor J. Salonta, Fogarassy K. Aiud (20), Fejér D. Târnăşfalău, dr. Fosztó B. Filia, Chifor J. Cluj, Csutak F. Covasna (25), Nagy I. Jigodin, Szigethy A., Szergely J. Aiud, Fogy K. Ciucea, Benedekné Chepeş (50), Buttlinger Á. Cluj, br. Kemény J., Bors J. Brancoveneşti, Breznoczky J. Abram, Finta M. A. Turda, Hajas A. Căncota, Kuki Z. Bihor, Molnár E. Luduş, Szőnyi G. Cetatea de balta, Vásárhelyi A. Aiud, Bencédy D. Torockó, Ács E. Apateu, Bányász L. Suseni, Balogh S. Turda, Schumacker V. Lupeni, Szurdoki Krecs K. Sibiu, Szendrei Ghidfalău, Thiry J. Frumoasa (100 lei 1935. évre is), Verga D. Ghindari, Zsuzs S. Baia-Mare, Demeter J. Siclod.

KÜLÖNFÉLÉK.

Olvasóinknak, munkatársainknak boldog húsvéti ünnepet kívánunk.

Megöltek a méhek két lovat.

Különös szerencsétlenség történt a vas megyei Alsószeleste községben. Egyik odaváló gazdának a méhei megölték a gazda lovait; feleségét és kocsisát pedig olyan súlyosan összeszurkálták, hogy kórházba kellett szállítani. Kondor Ferenc alsószelestei jómódu gazdának a szekere kintjárt a földeken. A délutáni órákban Varga János kocsis hazahajtotta a lovakat. Beállt az udvarra, de nem a szokott helyre, hanem attól távolabb, ahol a gazdának mintegy 60 kaptáros méhese van. A szekér közvetlenül a méhes mellett állott meg és ettől a méhek megriadtak. Először csak egy kaptár méh vonult ki, de hamarosan kint volt valamennyi. Valóságos méhfelhő takarta el az udvart. A méhek azonban nekiestek a lovaknak és valósággal elborították a két szerencsétlen állatot. Amikor a kocsis látta a veszedelmet, ostorával igyekezett elhessegetni a méheket. Ez volt a veszte, mert a méhek őt is megtámadták. Hiába csapkodott össze-vissza, a méhek annál jobban ellepték. Hongos kiálto-

zásokkal rohant be aházba, a gazda felesége tartózko Kondorné, mikor látta a veszedelmet, kirohant és pusztázel akarta a már rettenetnyerítő lovakat megtisztítani a méhektől. A méhek őt is támadták. Össze-vissza szurkálták, úgy, hogy az asszony méletlenül esett össze. A zajra és kiáltozásra előkerültek a szomszédok, akik azután mehezen megszabadították a szerencsétlen asszonyt rettenet helyzetéből. A két lovon azonban már nem tudtak segíteni. A lovak eltépték kötelékeiket megvadulva rohantak az udvarra körbe, amíg össze nem kerültek. A méhek még akkor is megtámadták a két lovat, amikor már utolsókat rugták. A tanács ebből az, hogy izzadt lovakat a méhes közelébe hajtani szabad.

A méhészek részére engedély adómentes cukor a lapunk múlt év mában közölt feltételek mellett szerezhető be a vármegyei mezőgazdasági kamaráknál. A kolozsmegyei kamaráig eddig kristály cukrot osztott ki és április 10 ig dől el, hogy barna cukrot hozzon. Erre vonatkozólag az érdeklődőknek postabélyeg beküldése ellenében Erdélyrészi Méhész Egyesület titkárság hivatala készséggel megadja a vá-

Apróhirdetések.

Garantált tiszta méhviaszból hengerprésszel előállított Mülép ható Szurdoki Krcs Kornél méhészetében, bármily méretű nagyságban. Kiló ára 150 lei. Salakmentes tiszta méhviaszt elfogadok átdolgozás végett 25 százalék levonással. Szurdoki Krcs Kornél méhészet, Sibiu, Poplaheide-Calea Poplacei 14. — Veszek garantált tiszta méhviaszt, minta küldését és árajánlatot kérek,